Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 246 (5339).

18 ДЕКАБРЬ ЧОРШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ШУДГОР—МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Тошкент областидаги колхозлар билан совхозларнинг катта-катта майдонларида шудгор қилиб қўйилган ер қорамтир бўлиб кўзга ташланади. Механизаторлар 219 минг гектар майдоннинг ҳаммасини шудгор қилиб қўйдилар. Пландаги қирқ минг гектар ўрнига 60 минг гектар майдонни улар икки қаторли плуглар билан ҳайдаб бердилар. Бу тупроқнинг яхшироқ ишланишини таъминлайди, ерни бегона ўтлардан тозалаб беради. Хўжаликлардаги пахта майдонининг ҳаммасига органик-минерал ўғит аралашмаси солинди.

Ерни барвақт шудгор қилиб қўйиш мўл ҳосил гарови. Область механизаторлари мўл ҳосил учун мустаҳкам замин яратдилар. Улар йиғим-терим ишларини ўз вақтида саранжомлаб олганликлари, далаларни тўкилган пахтадан ва ғўзапоядан тозалаб олганликлари туфайли бу ишларни уддаладилар. Машиналардан баракали фойдаланилганлиги ҳам пахтакорларга қўл келди.

Пахта далалари энди то баҳоргача, механизаторлар экиш тараддудини бошлаб юборгунча дам олади.

(ЎзТАГ).

НАВАТОРЛАР ҲИССАСИ

Ангрен керамика комбинатининг ихтирочи ва рационализаторлари доим изланишда. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, хомашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этиш устида доим бош қотирадилар.

Ижодкорларнинг изланиши яхши самаралар беряпти. Жумладан, слесарлар И. Холбеков ва П. Хусаинов қуритиш конвейерлари конструкциясини ўзгартириб, уларни такомиллаштиришди. Новаторларнинг мазкур янгилиги йилига 3675 сўм иқтисодий фойда келтиради. Слесарь Д. Тиссен эса плиткаларни автоматик равишда тахлайдиган ускуна ихтиро қилди. Бу ихтиро йилига 11.000 сўмни тежаш имкониятини яратди.

Мастер А. Шпак, инженерлар А. Агафонов, Э. Огай, механик Н. Чугреевларнинг киритган таклифлари ҳам диққатга сазовор.

Бу йил комбинат ижодкорлари томонидан жорий этилган 75 таклиф йилига 105 минг сўм иқтисодий фойда беради. Бу, улар олган мажбуриятдан 35 минг сўм кўп демакдир.

Ф. ПЕТРОВ.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

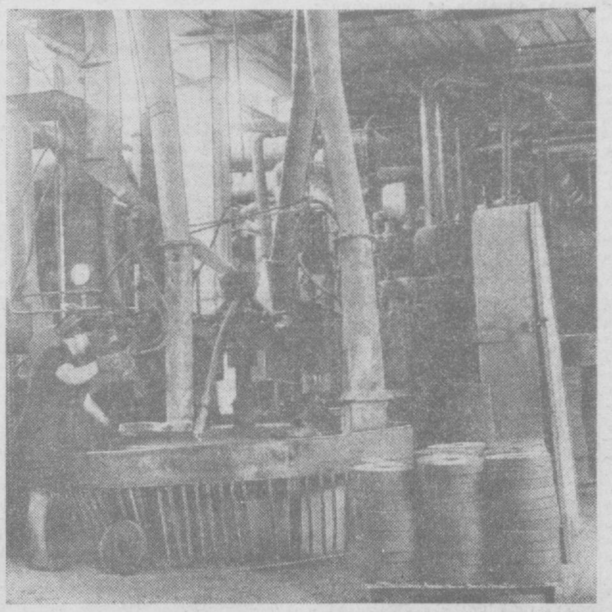

ЎЗБЕКИСТОН энергетиклари шу кунгача 26 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариб, белгиловчи йил планини муддатидан илгари бажардилар. Улар қолган вақт ичида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари энергия тармоқларига яна икки миллиард киловатт-соатдан ортиқроқ электр қуввати етказиб бериб, ўз байрамларини ёруғ юз билан кутиб олиш учун кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Суратда: (ўнгда) бирлашган диспетчерлик бошқармасида иш пайти.

Г. ПУН фотоси. (ЎзТАГ).

●

ТОШКЕНТ абразив комбинати чархга механик ишлов бериш цехи коллективи йил бошидан бери смена топшириқларини мунтазам 120 процентга етказиб адо этиб келаётир. Бундай суръатга эришишда вақтдан ўзиб ишлаётган кўплаб коммунистик меҳнат зарбдорларининг ҳиссаси каттадир. Суратда: (чапда) коммунистик меҳнат зарбдори токарь З. Комилова айни кунларда ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётир.

Л. Глауберзон фотоси.

Ремонтчилар ЮТУҒИ

Тошкентдаги 10-автомобиль ремонти заводининг коллективи аниқловчи йилда яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқда. Ремонтчилар бу йил ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ремонт ишлари таннархини арзонлаштириш борасида янги-янги марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Йил давомида пландан ташқари 146 автомобиль капитал ремонт қилинди, «2АПС-4,5» маркали прицеплардан 420 ўрнига 675 тасини ишлаб чиқарилди, қўшимча 800 та машинага олд ва орқа кўприк тайёрланди. Корхона коллективи йиллик планни 10 декабрда бажарди.

Ишчилар орасида Ривкат Сулаймонов, Тожибой Мустақимов, Евгений Анисимов, Рашид Агибоевлар шуҳрат қозонишган. Уларнинг ҳар бири меҳнат унумдорлиги бўйича беш йиллик топшириқни муддатидан ярим йил илгари бажариш мажбуриятини олганлар.

Х. МЎМИНОВА.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИГА РАҲБАРЛИКНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Тошкент область партия ташкилоти активи йиғилишидан

17 декабрда Тошкент область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. В. Окунский** «Халқ контроли органларининг аҳволи ва уларга партиявий раҳбарликни кучайтириш тадбирлари тўғрисида» доклад қилди. Докладчи совет кишилари партия XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ қилабориб, социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдирдилар. Улар план ва социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарилишини таъмин этиш билан бирга 1975 йилда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг барча соҳаларида ҳам янги муваффақиятларга эришиш учун мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар, деб қайд қилди.

Уч йил ва беш йилликнинг тўртинчи йили ўн бир ой мобайнида областда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 39,4 процент ўсди. Агар тўрт йиллик топшириғига нисбатан ҳисоблайдиган бўлсак, умуман ўсиш 34,3 процентни ташкил этди. Қора ва рангли металлургия, кимё саноати, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш саноати ниҳоятда тез суръатлар билан ривожланмоқда. Бу халқ хўжалигида техника тараққиёти жадал бораётганлигини кўрсатади.

Шу йилнинг ўн бир ойлик саноат маҳсулоти реализация қилиш плани областнинг барча шаҳарлари ва районларида муддатидан илгари бажарилди.

Область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришдилар. 1974 йилда давлатга 451 минг тоннадан ортиқ пахта сотилди. Ҳосилнинг 72 проценти машиналар билан териб олинди. Ҳар гектаридан олинган ҳосил 32,1 центнерни ташкил этди. Сабзавот, қовун-тарвуз, каноп, ғалла ва чорвачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида маҳсулот етиштириш ва давлатга сотиш бўйича олинган мажбуриятлар анча ошириб бажарилди.

Давлатга 71,5 минг тонна ғалла сотилди. Бу халқ хўжалиги планига нисбатан 138 процентни ташкил этади. Область маккажўхорикорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтирдилар ва давлатга 15,7 минг тонна дон сотилди.

Гўшт етиштириш ўтган йилнинг шу муддатига нисбатан 19,5 процент, сут 11,9 ва тухум 17,7 процент кўпайди. Дағал хашак тайёрлаш, сенаж ва силос бостириш халқ хўжалиги планлари ошириб бажарилди. Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун яхши асослар бор.

Йилдан-йилга қурилишга капитал маблағ сарфлаш ўсиб боряпти.

Бундай муваффақиятларга шонли ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлиларнинг қаҳрамонона меҳнатлари — партия, совет, касаба союзлари ва комсомол ташкилотлари томонидан аниқ бир мақсадга бўйсундирилиб, олиб борилган катта ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишлар туфайли эришилди.

Хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан боғлиқ бўлган барча масалаларда халқ контроли органлари область партия ташкилотига катта ёрдам бермоқдалар.

Шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари назоратнинг доимийлиги ва таъсирчан бўлишини таъмин этиш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Назоратнинг форма ва усулларини янада такомиллаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар. Жойларда халқ назоратчиларининг фаолияти партия комиссияларининг маъмурият ишини назорат этиш соҳасидаги вазифалари билан уйғунлаштириб олиб борилмоқда. Жамоатчи назоратчилар касаба союз ташкилотлари активлари, маҳаллий Советлардаги депутат комиссиялари ва комсомол прожекторлари билан ҳамкорликда иш юритмоқдалар.

Буларнинг барчаси ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервларини аниқлаш ва улардан фойдаланиш, давлат интизомини мустаҳкамлаш, план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда халқ назоратчиларининг активлиги ва таъсир кучини оширмоқда.

Докладчи Тошкент, Чирчиқ, Бекобод шаҳар партия комитетлари, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ, Калинин, Ўрта Чирчиқ, Собир Раҳимов, Ҳамза район партия комитетлари халқ контроли органларига раҳбарлик соҳасида анча бой тажриба тўплаганликларини қайд қилиб ўтди.

Кейинги йилларда область партия комитети, кўпгина шаҳар ва район партия комитетлари ўз бюро йиғилишларида бошланғич партия ташкилотларининг группа ва постларга раҳбарлиги соҳасидаги ҳисобтларини эшитди. Бошланғич партия ташкилотларида ҳам кўпгина халқ контроли группа раисларининг ҳисоботлари тингланди.

Оҳангарон районы партия ташкилоглари комитет группа ва постларнинг ишига доимий эътибор бериб келмоқдалар. Районда мингдан ортиқ халқ назоратчиси бор бўлса, ҳар икки назоратчидан бири коммунист ва комсомол аъзоларини ташкил этади. Халқ контроли органлари составида илғор ишчилар, инженер-техник ходимлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари бор. 85 киши меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари депутати ҳисобланади. Халқ контроли группаларининг барча раисллари партия ташкилоти секретарининг ўринбосари қилиб сайланганлар.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари группа ва постлар фаолиятини аниқ бир мақсадга йўналтириш учун барча тадбирларни амалга оширмоқда. Ана шу мақсадда ҳар йили район партия ташкилотининг актив йиғилиши, халқ назоратчиларининг активи ўтказиб турилади. Бюро йиғилишларида, семинарларда партия ташкилотлари секретарларининг докладлари ва ахборотлари эшитиб турилади. Район партия комитети ходимлари район халқ контроли комитетининг йиғилишларида доимо иштирок этиб турадилар.

Буларнинг барчаси халқ контроли органлари фаолиятини активлаштиришга олиб келмоқда. Назоратчиларнинг ишида самарадорлик ортиб, уларнинг обрў-эътибори кучайиб бормоқда.

Партия комитетлари шаҳар ва район халқ контроли комитетлари составини, штатсиз бўлимларини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш тўғрисида доимо иш олиб бормоқдалар.

Ҳозирги пайтда корхоналар, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозлар, муассаса ҳамда ташкилотларда ҳаммаси бўлиб 10 минг 400 дан ортиқ группа ва постлар фаолият кўрсатмоқда. Уларга 82 минг халқ назоратчиси уюшган. Халқ назоратчилари сафида республиканинг ва областнинг донгдор кишилари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Совети, маҳаллий Советларининг депутатлари, Совет Иттифоқи ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари жумладан Валентин Тюпко, Мария Ковалева, Любовь Ли, Турғун Ҳасанов, Деҳқон Мерчибоев, Борис Ефремов, сингари илғорлар бор.

Халқ назоратчилари активларини ўқитиш, уларнинг билим ва малакасини оширишга катта эътибор берилмоқда. Ана шу мақсадда кўпгина шаҳар ва район комитетлари ҳамда йирик саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларида доимий ҳаракатдаги мактаблар иши йўлга қўйилган. Бу мактабларда партия ва ҳукуматнинг қарорлари ўрганилади, илғор тажрибалар умумлаштирилиб, оммалаштирилади. Халқ контроли ишининг форма ва усуллари тўғрисида консультациялар уюштирилади.

Бундай мактаблар айниқса Чирчиқ, Янгийўл, Оққўрғон, Калинин ва Оҳангарон шаҳар ҳамда районларида яхши фаолият кўрсатмоқда. Бекободда эса ҳуқуқ билимлари университети ҳузурида халқ контроли факультети иш олиб бормоқда. Бу ерда халқ контроли группалари раислари, штатсиз инспекторлар ва бошқа активлар билим олмоқдалар. Бундан ташқари 8 та йирик корхона қурилиш ва транспорт ташкилотида халқ назоратчиларининг доимий ўқуви йўлга қўйилган.

Область шаҳар ва район газеталари, радио ва телевидение халқ контроли органлари ишига катта ёрдам бермоқдалар. Улар халқ назоратчиларининг иши ҳақида узлуксиз материаллар бериб турышибди. Текшириш натижалари бўйича қандай тадбирлар кўрилаётганлигидан оммани хабардор қилиб бормоқдалар.

Халқ контроли комитетлари, группа ва постлар партия ташкилотлари раҳбарлигида меҳнаткашларни партия ва ҳукумат қарорлари ижросини текшириш ишига кенг жалб қила бошладилар. Улар давлат плани ва топшириқларининг бажарилишига самарали таъсир кўрсатишяпти. Шунингдек давлат интизомини ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, хўжасизлик ва кўзбўямачилик, талон-торожга, бюрократизмга ва сансалорликка қарши кураш бўйича катта ишларни бажармоқдалар. Меҳнаткашларда халқ мулкини кўз қорачиғидай асраш учун доимий ғамхўрлик қилиш ҳиссини тарбияламоқдалар. Камчиликларга муросасиз бўлишни ўргатмоқдалар.

Кейинги уч ярим йил давомида халқ контроли комитетлари томонидан 16 мингдан ортиқ текшириш рейд ва кўрик ўтказилди. Текшириш якунлари комитетларнинг йиғилишларида муҳокама этилди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида жуда кўп камчиликлар тугатилди. Интизом мустаҳкамланди, ишлаб чиқаришда меҳнатни ташкил этиш яхшиланди. Минглаб сўмлик хом ашё материаллар, ёқилғи, электр қуввати, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тежаб қолинди, моддий бойликлар ва пул маблағлари ҳисоб-китобида қатъий тартиб ўрнатилди.

Халқ назоратчиларининг мутахассислар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда ўтказаётган оммавийликлари катта самара бермоқда.

Халқ контроли группалари, комитетларнинг ижобий ишлари тўғрисида кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Бироқ айрим саноат, қурилиш ва транспорт ташкилотлари ишидаги камчиликлар шундан далолат берадики, баъзи бир шаҳар ва район халқ контрол комитетлари группа ва постлар суст ишламоқдалар. Партия ташкилотлари эса уларга раҳбарлик қилишда камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Айрим шаҳар ва район партия комитетлари халқ контроли комитетларининг фаолияти билан чуқур ва атрофлича шуғулланмайдилар. Группа ва постлардаги аҳвол учун партия ташкилотларига нисбатан талабчанлик етарли даражада бўлмайди. Халқ хўжалиги вазифаларини ҳал этишда назоратчиларнинг роли янада кучайтириш тўғрисида кам кайғурадилар.

Шунинг учун ҳам бир қатор комитетлар группа ва постлар ишида маълум бир мақсадга бўйсундирилган аниқ йўналишни сезмайсиз. Кўп ҳолларда жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, меҳнат ва пул ҳаражатлари сарфини камайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар назоратчилар назаридан тушиб қолади. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари йўл қўйилаётган ана шу камчиликларни тезда бартараф этиш тадбирларини кўришлари, комитетлар группа ва постлар фаолиятини барча корхона ва ташкилотларда ишлаб чиқариш план ва топшириқларини сўзсиз бажаришга йўналтиришлари керак. Халқ назоратчилари ўз ишларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга эришиш учун курашишлари лозим. Иқтисод ва тежамкорлик, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш ҳар бир назоратчи фаолиятида етакчи ўринни эгаллаши керак. Транспорт ва алоқа ташкилотлари ишини яхшилаш доимий эътиборда бўлсин. Автомобиллар ва бошқа транспортларнинг бекор туриб қолиши, ёқилғини исроф қилишларига йўл қўймаслик лозим.

Докладчи қурилиш ташкилотлари ишида ҳам кўпгина жиддий камчиликлар борлигини қайд этди. Лекин шунга қарамасдан кўпгина комитетлар, группа ва постлар бундай камчиликларга қарши курашишнинг самарали усулларидан фойдаланмаяптилар. Тўғрисини айтганда улар бу камчиликларга лоқайдлик билан қарамоқдалар. План ва топшириқларнинг бажарилишини барбод қилаётганларга, хўжасизликка йўл қўяётганларга нисбатан қатъий талабчан бўлмаётирлар.

Сўнгра ўрток Окунский сўзини давом эттириб айтдики, халқ контроли органлари партия ташкилотлари раҳбарлигида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши резервларини қидириб топиш ва ишга тушириш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Пахта,

(Давоми 2-бетда).

ҒОЛИБ МАТБААЧИЛАР

Ангрен шаҳар босмахонаси коллективи пойтахт областидаги турдош корхоналар ўртасида социалистик мусобақада ғалабани қўлга киритди. Биринчи ўринни эгаллаган ангренлик матбаачиларга нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси область бошқармаси ҳамда область маданият ходимлари касаба союз комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Бу матбаачиларнинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшиб юборди. Улар меҳнат унумдорлигини янада ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш борасида барча имкониятларни ишга солишмоқда. Ишлаб чиқариш планлари мунтазам ошириб бажарилаётир, нашрлар кўркам ва пишиқ чиқмоқда.

Матбаачилар йил охиригача пландан ташқари яна бирнеча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришади.

ҚАҲРАМОН БРИГАДАСИДА

«Қалмоққир» конида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вениамин Родионович Подвигин бошлиқ бригада ҳамиша пешқадам. Улар фақат Қалмоққирдагина эмас, балки бутун Олмалиқда зарбдор коллективлардан бири ҳисобланишади.

Вениамин Родионович бригадаси аниқловчи йил бошида зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олган эдилар. Улар 1974 йилда пландан ташқари 200 минг кубометр тоғ қазилмасини ортиб беришга қарор қилишган. Ҳозирги даврга келиб азамат экскаваторчилар пландан ташқари 300 минг кубометр қазилма ортдилар. Йил бошидан бери ортилган жами қазилма эса бир ярим миллион кубометрдан ошиб кетди.

Қаҳрамон бошлиқ бригаданинг зарбдорлари йил охиригача пландан ташқари яна юзлаб тонна тоғ қазилмаси ортиб беришга аҳд қилиб ишлашмоқда.

САБЗАВОТКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Қишлоқ меҳнаткашларига маданий савдо хизмати кўрсатиш даражасини ошириш, харидорлар талаб ва истаклари асосида иш юритиш кооперторларнинг жонажон ишидир. Районимиз кооператорлари ҳам қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизмати кўрсатишни намунали йўлга қўймоқдалар. Савдода янги прогрессив метод ва формалардан кенг фойдаланиб, қатор муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

Бу йил пайкалларда мисли кўрилмаган даражада ҳосил етиштирилди. Шаҳар меҳнаткашларига ҳар йилгидан мўл, сифатли сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди. Кооператоларимиз ана шу азамат сабзавот усталарига йил бўйи кўнгилдагидек хизмат қилиб келдилар. Ёз ойларида далада кўчма дўконлар ташкил этилди. Ўнга яқин автолавка дала меҳнаткашлари хизматида бўлди, кўплаб саноат, озиқ-овқат ва хўжалик моллари етказиб берди. Шунингдек, сотувчисиз дўконлар ташкил этиш борасида ҳам қатор ишлар амалга оширилди. Кўпгина бригада дала шийпонларида озиқ-овқат, саноат ва хўжалик моллари билан савдо қилувчи сотувчисиз дўконлар ишлади.

Натижада шу йил 1 декабрда тўрт йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажарилгани ҳақида ғалаба рапорти берилди. Шу йиллар мобайнида қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари салкам 1 миллион сўмликдан ортиқ кенг истеъмол моллари етказиб берилди.

Ҳар бир харидорга тез ва маданий хизмат кўрсатиш мақсадида савдонинг янги метод ва формаларига ўтилмоқда. Ҳозиргача мавжуд 155 та магазиндан юзтаси ана шундай метод асосида ишламоқда. Янгидан қурилаётган қишлоқ магазинлари ҳам ўз-ўзига хизмат қилиш асосида ишлашга мўлжалланган. Районимизда янги универсал ҳамда қишлоқ магазинлари кўпайиб бормоқда. Район марказидаги «Гунафша» савдо марказида харидорларга хизмат қилишнинг энг қулай формаларидан фойдаланилмоқда.

Тўрт йиллик планни муддатидан илгари адо этган хўжалик ҳисобидаги Келес массиви тармоқ магазинлари кооператорлари ҳам поёнсиз Қизилқум чўлида қўйчиликни ривожлантириш йўлида астойдил меҳнат қилаётган чўпонларга маданий савдо хизмати кўрсатиб келмоқдалар.

Районимиз кооператорлари орасида малакали кадрлар сони йил сайин ортиб бормоқда. Олий ва ўрта махсус маълумотли савдо ходимлари магазинлар ишини яхшилашга самарали ҳисса қўшмоқда. Юздан ортиқ киши коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга сазовор бўлган. 120 дан ортиқ савдо ходими эса ана шу ном учун курашмоқда.

Ўзларининг кўп йиллик меҳнатлари, тажриба ва маҳоратлари билан ҳурмат-эътибор қозонган ходимларимиз орасида партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланганлар ҳам оз эмас. Келес сельпосидан магазин мудири М. Умарова Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. «Назарбек» сельпосидан Т. Алиев, М. Исаев, «Шодлик» унивеемагидан И. Азимова, Келес массиви магазинлар тармоғидан М. Каримов, Н. Усмонов, Охунбобоев номли колхоз магазинлар тармоғидан Қ. Қаҳҳоров, Т. Ҳамидов каби илғор савдо ходимлари билан фахрланамиз.

Кооператорларимиз тўрт йиллик планни барча соҳалар бўйича ошириб бажарганликларини алоҳида қайд қилиш керак. Алькоголсиз ичимликлар тайёрлаш, комиссион савдо ва сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш тўрт йиллик плани ҳам анча ошириб бажарилди. Бу йилларда меҳнаткашларга кўплаб картошка, мева, тухум ҳамда алькоголсиз ичимликлар етказиб берилди. Китоб савдоси плани ҳам ошириб бажарилди.

Йилни муваффақиятли якунлаётган кооперторларимиз 1 январгача меҳнаткашларга яна 1,5 миллион сўмликдан ортиқ ҳар хил товарлар етказиб беришга аҳд қилишган.

Н. ОХУНОВ,
Калинин райони матлубот жамияти правлениеси раиси.

РАМБУЙЕДАГИ СОВЕТ-ФРАНЦУЗ УЧРАШУВИГА ДОИР ҲУЖЖАТ ВА МАТЕРИАЛЛАР

Сиёсий адабиёт нашриёти шу йил 4—7 декабрда Рамбуйеда бўлиб ўтган совет-француз учрашувига доир ҳужжат ва материаллар тўпламини чоп этди.

Брошюрада қуйидаги ҳужжат ва материаллар бор: Л. И. Брежневнинг В. Жискар д'Эстэн билан музокаралари тўғрисидаги ахборот, Франция Республикаси президенти КПСС Марказий Комитети Бош секретари шарафига берган зиёфатда В. Жискар д'Эстэн билан Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқлари; 1975—1979 йиллар мобайнида иқтисодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Франция Республикаси ўртасида тузилган битимнинг тексти; ўрток Л. И. Брежневнинг ўрток Ж. Марше билан суҳбати ва Л. И. Брежневнинг В. Жискар д'Эстэн билан якунловчи суҳбати тўғрисидаги ахборотлар; Совет-Франция ахбороти тексти ва бошқа материаллар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Франция Республикаси президенти В. Жискар д'Эстэн билан амалий учрашуви якунлари тўғрисидаги қарори брошюрада чоп этилган.

(ТАСС).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИГА РАҲБАРЛИКНИ ЯХШИЛАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

канол, қовун-тарвуз, сабзавот, ғалла ва ем-хашак экинлари етиштириш ва ҳосилни йиғиб олиш, давлатга топшириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, суғориладиган ерлардан тўла ва унумли фойдаланиш, қишлоқ хўжалик техникаси, минерал ўғитлар ва заҳарли химикатлардан фойдаланиш, комплекс механизацияни, қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва мелиорациялашни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалалар халқ назоратчиларининг доимий эътиборида бўлиб келмоқда.

Бу йил халқ контроли комитетлари группа ва постлари ҳосил ўрими ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш ишларини ўз вақтида бажарилишини таъмин этишга катта эътибор бердилар.

Область колхоз ва совхозларида фақат пахта йиғим-терими мавсумидагина 2000 га яқин мувақкат назорат постлари қўшимча ташкил этилди. Улар пахта ҳосилини ўз вақтида ва сифатли териб олиш, ҳосилни сақлаш ва транспортларга ортиш, жўнатиш, хирмонларга жойлаш ишларида сезиларли даражада ёрдам кўрсатдилар.

Халқ контроли органлари область партия комитети топшириғига мувофиқ жамоат чорвачилиги озуқа базасини мустаҳкамлаш иши билан узлуксиз равишда шуғулланиб келмоқдалар.

Лекин шу билан бирга, деб қайд қилди докладчи, қишлоқ хўжалигида ҳам кўпгина камчиликлар ва фойдаланилмай қолаётган резервлар бор. Айрим хўжаликлар, бригада ва бўлимлар бу йил ўзларининг давлатга пахта сотиш юзасидан зиммага олган социалистик мажбуриятларини бажара олмадилар. Шоли етиштириш билан шуғулланадиган 74 хўжаликдан 35 тасида ўтган йилдагига нисбатан ҳосилдорлик паст бўлди. Чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида ҳам резервлардан ҳали тўла фойдаланаётганимиз йўқ.

Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари халқ контроли группа ва постларига раҳбарликни кучайтиришлари керак. Ҳамма ерда назоратчиларнинг диққат-эътибори нуқсонларни ўз вақтида бартараф этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини янада ривожлантиришга, энг биринчи навбатда пахта, ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтирабоҳришга қаратилмоғи лозимдир.

Сўнгра докладчи халқ назоратчиларининг савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари фаолиятини текшириш соҳасида олиб бораётган ишлари ҳақида тўхталади. У қайд қилиб ўтдики, савдо корхоналаридаги халқ контроли комитетлари ва группалар ёмон ишламоқдалар. Жамиятга ёт ҳодисаларга принципиаллик билан баҳо бермаётирлар. Партия ташкилотлари бундай лоқайдликка қачонгача бепарво қарайдилар. Халқ назоратчилари ишини яхшилаш билан астойдил шуғулланиш вақти келиб етди. Назорат ишига кенг жамоатчиликни жалб этиш, группа ва постлар фаолиятини активлаштириш ва улар ёрдамида савдода қатъий тартиб ўрнатиш лозим.

Халқ контролининг кучи ва ишдаги муваффақияти партиявий раҳбарликнинг савияси билан бевосита боғлиқдир. Афсуски, дейди докладчи,— партия ташкилотлари район ва шаҳар партия комитетлари айрим ҳолларда халқ контроли органларининг амалий фаолиятни яхшилашга эътиборсизлик билан, бошқача қилиб айтганда расмиятчилик муносабатида бўладилар.

Шундай ҳоллар ҳам рўй берадики, партия комитетлари назоратчилар ўтказган текшириш якунлари билан чуқур шуғулланмайдилар. Улар кўрсатган камчиликларни тугатиш бўйича конкрет тадбирларни кўрмайдилар.

Айрим бошланғич партия ташкилотлари назорат ишига партиявий раҳбарликни сустлаштириб юборганликлари оқибатида группа ва постлар ёмон ишлайбошладилар. Булар ўз фаолиятларида муҳим масалаларни четлаб ўтмоқдалар. Резервларни аниқлаш ва улардан фойдаланиш учун курашишни унутиб қўймоқдалар. Шунинг учун ҳам тартиб-қоида ва қонунларни бузиш, суиистеъмол қилиш, халқ маблағини беҳуда кўкка совуриш ҳоллари учраб туради.

Халқ контроли группаларининг сўнгги бўлиб ўтган ҳисобот ва сайлов йиғилишлари жараёнида топширилган ишни уддалай олмаганлиги туфайли 104 группа раиси ишдан бўшатилди. Бу факт шуни кўрсатадики, айрим партия ташкилотлари кадрларни танлаш ишига эътиборсизлик билан муносабатда бўлмоқдалар.

Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети омма билан алоқани янада мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг ижодий активлигини тинмай ўстириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Шунинг учун ҳам халқ контроли органларининг меҳнаткашлардан тушадиган шикоят, аризалари ва хатлар билан ишлаш соҳасидаги фаолияти катта аҳамият касб этади.

Совет кишилари ўзларининг хат ва аризаларида партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини қизғин маъқуллайдилар. Бу қарорларни ҳаётга муваффақиятли татбиқ этиш юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирадилар. Халқ хўжалиги ва давлат аҳамиятига эга бўлган масалаларни кўтарадилар. Шунинг учун ҳам хат ва шикоятларнинг кўриб чиқилиши орқага суриш ҳоллари билан келишиб бўлмайди. Ана шу хат ва шикоятларда кўтарилган масалалар юзасидан чора ва тадбирларни ўз вақтида кўриш керак. Бу муҳим ишда сансалорлик ва бюрократизмга йўл қўйганларга нисбатан қатъий чора кўриш лозим.

Оммавийлик — халқ контроли органлари фаолиятида муҳим ўрин эгаллайди. У давлат интизоми ва социалистик қонунчиликни бузувчиларга актив таъсир кўрсатишга ёрдам беради.

Халқ контроли комитетлари, группа ва постлар ўз фаолиятларида оммавийликнинг турли хил форма ва усулларидан кенг фойдаланмоқдалар. Оқибатда назоратнинг таъсирчанлигига эришишяпти.

Область шаҳар ва район комитетларида шу мақсадда методик хоналар ва бурчаклар ташкил этилган бўлиб, уларда назорат ишлари масалалари бўйича зарур адабиётлар бор. Жанговар варақалар, диаграммалар, фотовитриналар ва халқ назорати экранлари чиқариб турилади.

Бу жиҳатдан Калинин райони халқ контроли комитети методик хонасининг иши диққатга сазовордир. Текшириш материалларини узлуксиз ёритиб бориш мақсадида район халқ контроли комитети ҳузурида ошкоралик сектори тузилган. Сектор назоратчиларида тажрибани бойитиш, уларнинг активлигини оширишга ёрдам бермоқда. Матбуот, радио, телевидение билан мунтазам алоқа ўрнатилган. Дарҳақиқат халқ контроли органлари ўзларининг амалий ишларида матбуот, радио ва телевидениедан халқ контроли стендлари ва экранларидан, «Яшин», «Ахборот», фото айбнома, плакатлар, варақалар ва бошқа воситалардан кенг фойдаланишлари керак.

Халқ назоратчилари меҳнаткашлар ўртасида сўзга чиқиб текшириш натижаларидан уларни тез-тез хабардор қилиб туришлари, айбдорларга қандай чоралар кўрилганлиги, камчиликларни тугатиш юзасидан қандай тадбирлар амалга оширилаётганлигини айтиб беришлари лозим.

— Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида,— деб ўз сўзини давом эттирди докладчи,— область партия ташкилоти, барча меҳнаткашлар олдида масъулиятли вазифалар турибди. Келгуси йили область саноат маҳсулотлари етиштириш ва реализация қилиш, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириши, саноат, қурилиш ҳамда маданий-маиший объектлар ва турар-жойлар барпо этишга капитал маблағ сарфлашни анча кўпайтириши керак. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам келгуси йили 1974 йилдагига нисбатан анча кўп маҳсулот етиштиришни мўлжаллаб қўйдилар. Давлат плани ва социалистик мажбуриятларини халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича муваффақиятли бажариш учун партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг хўжалик ва сиёсий вазифаларни амалга ошириш учун сафарбарлигини кучайтириш керак. Бу муҳим ва катта ишда халқ назоратчилари актив ҳамда бевосита иштирок этишлари даркор.

Халқ контроли группа ва постларининг кундалик иш фаолиятининг самарадорлиги кўп жиҳатдан уларнинг етакчиларига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари группа ва постларнинг раҳбарлари принципиал, обрўли, ўз ишини пухта биладиган, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган, барча назоратчиларни актив фаолият кўрсатишга жалб этишни биладиган кишилар бўлишлари учун алоҳида ғамхўрлик қилишлари керак.

Тажриба шуни кўрсатадики, қаерда халқ контроли группаларига бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ўринбосарлари ёки партия бюроси, партия комитети аъзолари етакчилик қилсалар ўша ерда назорат иши анча муваффақиятли йўлга қўйилади. Бу ишда параллелчиликка ҳам барҳам беради. Назоратнинг чуқур ва таъсирчан бўлиши учун имконият яратилади. Халқ контроли группа ва постлари ўзларининг ишлари ҳақида партия бюролари ва партия мажлислари йиғилишида у ёки бу масала юзасидан ҳисобот бериб туришлари ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Ана шунда назорат группасининг ишини пухта ўрганиш назоратчиларнинг активлигини ва масъулиятини ошириш мумкин бўлади.

Партия ташкилотлари секретарлари ва хўжалик раҳбарларининг халқ контроли группа активлари билан учрашувларини тез-тез ташкил этиб туриш, уларни партия ва ҳукумат қарорлари қандай бажараётганлигидан узлуксиз хабардор қилиб туриш, назоратчилар олдига конкрет вазифаларни қўйиб, навбатдаги топшириқларни белгилаб олиш лозим. Халқ назоратчиларининг таклиф-мулоҳазаларини диққат билан ўрганиш, ана шулар асосида йўл қўйилган камчиликларни тугатишга қаратилган кескин чоралар кўриш, хўжалик, партия ташкилотлари раҳбарларининг муҳим бурчи ва вазифасидир.

Халқ контроли органлари фаолияти тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилайлик. Назоратнинг доимийлиги ва таъсирчан бўлиши тўғрисидаги ленинча ғояларнинг кенг омма тарафидан ҳаётга оғишмай татбиқ қилинишига эришайлик. Бу партиямизнинг талабидир. Халқ контроли органлари нинг иши—партиявий раҳбарликдадир.

Ўз сўзининг ниҳоясида докладчи ишонч билдириб айтдики, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари тўплаган тажрибадан фойдаланиб, халқ контроли органларига раҳбарликни бундан буён янада такомиллаштирадилар. Уларнинг активлигини ошириш учун курашадилар. Бу ҳеч шубҳасиз беш йилликнинг якунловчи йили ва умуман бешйиллик планларини муваффақиятли бажариш Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездини муносиб кутиб олишга катта ёрдам беради.

* * *

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. Калинин район партия комитетининг биринчи секретари **Р. Қ. Қамбаров**га сўз берилди.

— Район хўжалигида назоратчилар меҳнат қилмаётган бирон соҳа йўқ, — дейди нотиқ.— Ҳозир бизда 160 халқ контроли группаси бор. Бу группаларнинг 122 тасига партия ташкилоти секретарларининг ўринбосарлари етакчилик қилмоқдалар. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари халқ назоратига раҳбарликни яхшилаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Район партия комитети бюро йиғилишларида назоратчиларнинг ҳисоботлари эшитиб турилади. Район партия комитети энг актуал масалалар бўйича ўтказилган текшириш ва рейдларнинг натижалари бўйича зарур тадбирларни амалга оширади. Ўртоқ Қамбаров халқ назоратчилари фаолиятидаги жиддий камчиликлар ҳақида ҳам сўзлайди.

Ҳамма ерда ҳам группа ва постлар хўжасизликка қарши актив кураш олиб бормайдилар. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш тўғрисида кўрилаётган тадбирлар етарли эмас.

Минбарда «Миконд» заводи партия комитетининг секретари **А. М. Сергеев.** У завод халқ назорати группаси тажрибаси ҳақида сўзлайди. Назоратчилар коллектив куч-имкониятларини маҳсулотни реализация қилиш планларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этиш ишида актив қатнашмоқдалар. Улар, айниқса, янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, иқтисод ва тежамкорликка алоҳида эътибор бермоқдалар.

Афсуски, дейди нотиқ, халқ назоратчилари айрим ҳолларда комсомол прожектори билан ҳамкорликда иш олиб бормайдилар. Бундай ҳамкорлик, албатта, назоратнинг самарадорлигини оширган бўларди.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг биринчи ўринбосари **И. И. Обидин** ўз сўзини халқ назоратчилари фаолиятини янада активлаштиришга бағишлади. Назоратчилар, деб қайд қилди у, шаҳар ва район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг доимий ғамхўрлигини ҳамиша ҳис қилиб турсинлар. Улар билан узвий алоқада иш олиб бориш керак.

Кўпгина группа ва постлар ишида принципиаллик, аниқ бир мақсадни кўзлаб иш олиб бориш яхши сезилмайди — Чиноз ва Октябрь районлари халқ контроли комитетлари фаолиятида ана шундай камчилик содир бўлмоқда. Уларда активлар сони озчиликни ташкил этади. Кўпгина қурилиш ташкилотларида ҳам халқ назоратчилари иши талаб даражасида эмас. Улар нуқсонларга лоқайдлик билан қарайдилар. Ўзларининг диққат-эътиборларини ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга жалб этмаётирлар.

«Қизил Ўзбекистон» колхози раиси **М. Убайдуллаева**нинг сўзини актив йиғилиши қатнашчилари қизиқиш билан тингладилар. У халқ контроли группа ва постларининг самарали ишлари ҳақида ҳикоя қилувчи мисолларни келтирди. Назоратчилар ёрдамида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши соҳасидаги кўпгина резервлар аниқланиб, улардан муваффақиятли фойдаланилмоқда.

— Бир йил давомида республика пойтахт шаҳар назоратчилари,— деб айтди Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг раиси **Ф. Н. Назруллаев,**— икки мингдан ортиқ текшириш ва рейдлар ўтказдилар. Натижада ишлаб чиқаришни яхшилашга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Фойдаланилмай ётган ускуналар ишга тушириб юборилди. Подшипник-ремонт заводида уч йил давомида 210 тоннадан ортиқ металл ортиқча сарфлаб юборилганлиги аниқланди. Бошқа корхоналарда ҳам ана шундай камчиликлар аниқланди.

Тошкентда 3 мингдан ортиқ халқ контроли группалари, кўплаб постлар бор. Қаерда назоратга партиявий раҳбарлик яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша ерда самарадорлик кўнгилдагидек бўлмоқда. Халқ назоратчиларининг ўз ишлари ҳақида ҳисобот бериб туришлари яхши анъанага айланиб қолмоқда.

Бироқ, деди **Ф. Н. Назруллаев,** жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Октябрь ва Чилонзор районлари халқ контроли комитетлари ўз ҳуқуқларидан ҳали тўла фойдаланмаяптилар. Текширишлар юзаки ўтказилмоқда. Илғор назоратчиларнинг тажрибалари ҳамма вақт ҳам умумлаштирилиб, оммалаштирилмаяпти.

Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхози партия комитетининг секретари **Н. Ш. Жабборов** халқ контроли группа ва постлари иши, уларга партиявий раҳбарлик тўғрисида муфассал гапириб берди. Шуниси характерлики, бу хўжаликда қишлоқ хўжалиги ишлари қизғин дамларда халқ назоратчилари махсус тадбирлар асосида фаолият кўрсатадилар. Ҳар бир участкада ишнинг боришидан кўз-қулоқ бўлиб турадилар. Шу кунларда улар чорва қишловини муваффақиятли ўтказилишини ташкил этмоқдалар. Бу соҳада озгина бўлсада камчилик аниқлангудай бўлса уни бартараф этиш тадбирлари кўрилмоқда.

— Келажакни кўзлаб, пухта тузиб чиқилган план ишимизда муваффақиятга эришишнинг омили бўлаяпти, — дейди Тошкент трактор заводи халқ контроли группасининг раиси **Е. С. Соколенко.**

Заводда халқ контроли активларини ўқитишга ҳам катта эътибор берилаётир. Партия ташкилотлари секретарларининг семинарларида халқ контроли тўғрисида лекциялар ўқилади. Бу соҳадаги ишларни ҳар жиҳатдан жонлантириш бўйича тажрибалар алмашинади. Фақат шу йилнинг ўзидагина халқ контроли группа ва постлари янги технологияни жорий этишга оид кўплаб текшириш ўтказдилар.

Лекин шунга қарамасдан, деди Е. С. Соколенко,—халқ назоратчиларининг активлигини ошириш тўғрисида биз кўп қайғуришимиз керак. Ишда ошкораликка эришиш лозим.

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози халқ контроли группасининг раиси **В. А. Ли** ўз сўзида ўтказиладиган текшириш ва рейдларга пухта тайёргарлик кўриш масаласига алоҳида эътибор берди. Тайёргарлик қанча яхши бўлса, қўйилган вазифани бажаришда шунчалик муваффақиятларга эришилади. Бу колхозда ана шу қоидага қатъий амал қиладилар. Халқ назоратчилари ем-хашак тайёрлашни пухта текширишдан ўтказдилар. Ўз вақтида камчиликларнинг олди олинди. Бу йил ҳаммаси бўлиб 24 та текшириш ўтказилди. Кўпгина текширишларнинг натижалари бўйича конкрет тадбирлар кўрилди.

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи **секретари Ш. Н. Бобоев** сўз олади.

У халқ контроли группалари ва постлари билан ҳамкорликда иш олиб бораётган кўп сонли «Комсомол прожектор»лари штабларининг роли ва аҳамияти тўғрисида гапиради. Назоратнинг кўпгина формалари, масалан, «сифат штаби» ҳам ўзини оқлади. Фақат шу йилнинг ўзидагина комсомол прожекторлари халқ назоратчилари билан биргаликда мингдан ортиқ рейд ўтказдилар.

Лекин область комсомол комитети ва комсомол прожектори область штабининг жамоатчи назоратчиларга кўрсатаётган ёрдами ҳали етарли эмас. Кўпгина текширишлар шошма-шошарлик билан ўтказилади. Энг яхши прожекторчиларнинг тажрибалари жуда суст тарғибот қилинмоқда.

Актив йиғилишида муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

ТУРИЗМ— ИЛҲОМБАХШ МАВЗУ

«Саёҳат» меҳмонхонасининг туристлар хонасида кенг қулоч ёйган стендлар олам гўзалликларидан ҳикоя қилади. Виқорли тоғлар, тоза ҳаво, зилол сув, яшил ўрмон... Улар бизнинг дўстимиз. Гўзал ўлкамиз бағри хушманзара оромгоҳларга бой. Закавказье тоғлари-ю, Ўрта Осиё боғлари, Сибирь ўрмонлари-ю, Қора денгиз бўйлари — ҳамма-ҳаммаси ўзича бир дунё. Самарқанд, Бухоро, Хива обидаларини айтмайсизми. Яратилган мўъжиза ва гўзалликлар қадрига саёҳатга чиққан, туристик юришларда бўлган киши етади.

Бу йил 20 миллион турст ва 100 миллион саёҳатчи мамлакатимиз бўйлаб сайр қилди. Туристик юришлар ва саёҳатларга чиқаётган кишилар сони йил сайин ошиб бормоқда. Касаба союз ташкилотлари ва бошқа хўжаликлар кучи билан қурилган неча юзлаб туристик базалар, санаторийлар, кемпинглар уларга хизмат кўрсатяпти. Туристлар ихтиёрига 121 та теплоход, 100 дан ортиқ вагон, 5 мингта автобус бериб қўйилган. Тоғ ва ўрмонлар оралаб пиёда сафар қилиш истагини билдирганлар учун ҳам махсус маршрутлар очилган, қатор қулайликлар яратилган.

Чет эл туризми ҳам ривожланишда. Ҳар йили неча миллион киши дўст мамлакатларга сафарга чиқмоқда. Миллионлаб чет эллик меҳмонлар мамлакатимизга ташриф буюришмоқда. Улар ўлкамиз жамолига мафтун бўлиб, ишчи ва колхозчилар, олимлар ва чорвадорлар суҳбатини олмоқдалар.

Туризм мавзуида ёзувчи Ўрта Осиё, Қозоғистон, Жанубий Урал ва Ғарбий Сибирь журналистларининг Тошкентда бўлиб ўтган зонал семинарида туризм ва экскурсияларни янада ривожлантириш истиқболлари, қаламкашлар олдида турган вазифалар хусусида кўп фойдали гаплар бўлди. СССР ва Ўзбекистон Журналистлар союзлари, туризм ва экскурсиялар Марказий ва республика Советлари томонидан уюштирилган семинар машғулотлари икки кун давом этди. Унда тингловчилар ўндан ортиқ доклад ва суҳбатларни тингладилар, ўзаро тажриба алмашдилар.

Семинар машғулотлари ВЦСПС туризм ва экскурсиялар Марказий Совети пропаганда ва агитация бўлими мудири Ю. А. Карташевнинг туристик-экскурсион ишлар 1974 йил якунлари ва яқин келгусидаги истиқболлар ҳақидаги доклади билан бошланди. Шундан сўнг журналистлар чет эл туризми Бош бошқармаси ахборот бўлими бошлиғининг ўринбосари С. П. Запрометов докладини тингладилар.

Семинар давомида туристик темада ёзувчи журналистлар ўзаро тўпланган тажрибаларни кенг ўртоқлашдилар. Айниқса, «Турист» журнали редактори Б. В. Москвиннинг чиқиши мазмунли бўлди.

— Туризм мавзуи кишиларни дўстлик, қардошлик руҳида тарбиялашда ўзига хос бир восита бўлиб хизмат қилади, — деди у.

— «Правда Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Восточносибирская правда»ва бошқа газеталар туристик юришлар, саёҳатлар давомида олинган бой таассуротларни турли формаларда баён этмоқдалар. Бу билан улар қўшни шаҳарлар, республикалар, мамлакатлар ҳаёти, табиий шароити, урф-одатлари билан ўз ўқувчиларини доимий таништириб бормоқдалар. Кишиларда табиат гўзалликларига бўлган қизиқишни кучайтирмоқдалар.

Семинарда қардош республикалар журналистлари билан бир қаторда республикамиз вакиллари ҳам доклад қилдилар. Тошкент телевизион эшиттиришлар студияси бош редактори К. Абдураҳмонов телевидение ва радио воситалари орқали туризм ва саёҳатларни пропаганда қилиш тажрибаларидан сўзлади.

Ўзбекистон ССР Министрлар овети ҳузуридаги чет эл туризми бош бошқармаси бошлиғи Н. Ҳикматуллаевнинг доклади ҳам семинар қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди. Кейинги тўрт йил давомида Ўзбекистонга 250 мингдан ортиқ чет эл туристлари ташриф буюришди «Оқ олтин» диёрига бўлган қизиқиш тобора ортиб бораяпти. Келаётган туристлар сони ҳар йили ўрта ҳисобда 15 процентга ошмоқда. Улар учун Бухорода 350 ўринли, Тошкентда 930 ўринли замонавий меҳмонхоналар қурилди.

Ўз навбатида Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам тез-тез чет элларга саёҳат қилмоқдалар. Шу йилнинг ўзида 70 мингдан ортиқ ишчи, колхозчи ва зиёли жаҳоннинг 30 мамлакатида бўлиб қайтди. Кўрган кечирганларини улар ўз коллективларида сўзлаб бермоқдалар.

Машғулотлардан сўнг семинар қатнашчилари Тошкент шаҳри бўйлаб сайр қилдилар. Республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлиб, эллик йил мобайнида ўлкамиз меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар билан танишдилар. Бугун улар Чимён туристик базасига саёҳат қиладилар.

Ж. НОСИРОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ИКП САФЛАРИ ЎСМОҚДА

РИМ, 16 декабрь. (ТАСС). Партия билетларини алмаштириш ва Италия Коммунистик партияси сафларига янги аъзоларни қабул қилиш йиллик кампанияси муваффақиятли ўтмоқда. Ҳозиргача бир миллиондан ортиқ киши 1975 йил нусхасидаги билетларни олиш кампания чоғида Италия Компартияси сафларига 11 мингдан ортиқ меҳнаткаш аъзо бўлиб кирди.

„УМУМИЙ БОЗОР“ ҚАРОРГОҲИДА МУЗОКАРАЛАР

БРЮССЕЛЬ, 16 декабрь. (ТАСС). Бугун «умумий бозор» қароргоҳида Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар касаба союз, саноат доиралари вакиллари ва меҳнат министрларининг музокаралари бошланди. Музокараларда ишсизлик билан боғлиқ бўлган проблемалар муҳокама қилинмоқда. Маълумки, ҳозир «умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатларда 4 миллионга яқин ишсиз бор.

Лекин, деб таъкидлайди «Либр вельжик» газетаси, иш билан таъминлаш соҳасидаги аҳвол кундан-кун ёмонлашиб бормоқда. Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатларнинг автомобиль, тўқимачилик ва бинокорлик саноати соҳасида ишсизлар айниқса кўп.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАР ХАЛҚАРО КЕНГАШИНИНГ ЧАҚИРИЛИШИ УЧУН

НЬЮ-ЙОРК, 16 декабрь. (ТАСС). «Дейли уорлд» газетаси АҚШ Компартиясининг Бош секретари Гэс Холлнинг мақоласини босиб чиқарди. Мазкур мақолада Америка коммунистларининг коммунистик ва ишчи партиялар халқаро кенгашини чақириш масаласи хусусидаги позицияси баён қилиб берилган.

Гес Хол бундай деб таъкидлайди: мазкур кенгашни чақириш зарурати кейинги йилларда халқаро майдонда юз берган ўзгаришлар туфайли, ғоят муҳим ва тез ривожланиб бораётган воқеалар туфайли вужудга келмоқда. Биз, деб ёзади у, бутун дунёдаги коммунистик партиялар янги халқаро аҳволни коллектив равишда таҳлил қилиб чиқишлари учун зарурат бор, деб ҳисоблаймиз. Жаҳон капитализмининг умумий кризисида янги босқич бошланди. Кейинги кенгашдан кейин ўтган вақт мобайнида АҚШ империализми ўз қуролли кучларини Вьетнамдан, Камбоджадан ва Лаосдан олиб чиқиб кетишига тўғри келди. Португалиянинг мустамлака империяси барбад бўлди. Мозамбик, Гвинея-Бисау ва Ангола мустақиллик йўлига ўтибгина қолмай, улар кучлар нисбатини Африкада империализм зарарига сифат жиҳатидан ўзгартирмоқдалар. Грецияда фашист ҳарбий хунта ағдариб ташланди. Яқин Шарқда антиимпериалистик кучлар анчагина ютуқларга эришдилар.

Кейинги кенгашдан кейин ўтган вақт мобайнида, дейилади мақолада, кескинликни юмшатиш учун курашнинг ўзи жаҳонда кучлар нисбатини ўзгартиришга ёрдам берадиган куч бўлиб қолди.

Биз, деб ёзади Гэс Холл, барча капиталистик мамлакатларга тааллуқли бўлган эндиликдаги иқтисодий танглик бу коммунистик партияларнинг халқаро кенгашини чақириш учун етарли асос деб ҳисоблаймиз. Ортиқча ишлаб чиқариш ва инфляция билан нишонланган ўзига хос ягона бу кризисни янада чуқурроқ ўрганиш зарурати бор, унинг капитализм умумий кризисининг ҳозирги босқичи билан алоқасини ўрганиш зарурати бор.

Коммунистларнинг халқаро кенгаши — бу оддий учрашув эмас, дейилади мақолада. Кенгашни чақиришга тайёргарлик ва кенгашнинг ўзи бу тарихий, сиёсий ва идеологик жараёндир. Кенгашни чақиришга тайёргарлик жаҳонда кучлар нисбати тўхтовсиз ўзгариб бораётганлигини коллектив равишда илмий жиҳатдан қараб чиқиш жараёнидир. Бу синфий кураш тажрибасини ўртоқлашишдир.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДАН МИННАТДОРМИЗ

ДАККА, 16 декабрь. ТАСС мухбири Н. Поздняков хабар беради:

Бангладеш халқининг озодлик учун кураш олиб борган ҳал қилувчи кунларида Совет Иттифоқи берган ёрдам ва мадад унинг хотирасида абадий сақланиб қолади, деди қишлоқ хўжалик министри, Бангладеш тинчлик кенгашининг фахрий президенти Муҳаммад Абдус Озод Самад.

М. Самад Бангладеш халқининг миллий байрами — мустақилликка эришилганлигининг уч йиллигига бағишланиб, «Бангладеш — СССР» дўстлик жамиятида ўтказилган тантанали йиғилишда нутқ сўзлаб, миллатнинг тақдири ҳал этилаётган вақтда Совет Иттифоқи ёш республикани ҳимоя қилиш учун обрўси ва нуфузидан фойдаланди, деди. Министр Осиёда тинчлик ва ҳамкорликни таъминлаш учун жанубий Осиё мамлакатларини бирлашишга даъват этди. Бошқа кўпгина соҳаларда бўлгани каби шу соҳада ҳам бизнинг мақсадимиз билан дўст Совет Иттифоқининг мақсади бир-бирига тўла-тўкис мос келади, деб таъкидлади у.

МАЛЬДИВДА СОВЕТ ФОТОВИСТИВКАСИ

МАЛЕ, 16 декабрь. (ТАСС махсус мухбири). Ҳинд океанидаги оролларда жойлашган Мальдив Республикаси пойтахтида «Тинчлик программаси амалда» деб аталган совет фотовиставкаси очилди. Мамлакатда энг йирик «Мижидия скул» давлат мактаби залида жойлашган виставка экспозициясида салкам 200 та фотосурат бор. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Владивосток районида АҚШ президенти Ж. Форд билан амалий учрашуви тўғрисидаги фотосуратлар, МХРП III съезди ва МХР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Монголияда ўтказилган тантаналарга ва бу тантаналарда ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг иштирок этганлигига оид фотосуратлар виставкада асосий ўринни эгаллайди. Экспозициянинг айрим бўлимлари бир қанча совет республикаларининг 50 йиллигига, Совет Иттифоқида экономика, маданият ва маориф масалаларига бағишланган.

Е. МЕНКЕС.

Венгрия ва Совет Иттифоқи меҳнаткашлари халқ хўжалигининг кўпгина соҳаларида ҳамкорлик қилиб келадилар. Иккала дўст мамлакат ўртасидаги олефинларни (пластмасса олинадиган хом ашё) биргаликда ишлаб чиқариш тўғрисида тузилган битим ҳам ҳаётга муваффақият билан татбиқ этилмоқда. Бу икки давлатнинг Ленинварош ва Калуша шаҳарларидаги химия корхоналарини бирлаштирувчи трубопровод қуриб битказилди. Суратларда: венгер-совет чегарасида. Трубопровод қурилишида охирги пайвандлаш ишлари бормоқда: трубопроводда охирги пайвандлаш ишларини бажарган икки совет ва венгер пайвандчилари бир-бирларини меҳнат ғалабаси билан табриклшмоқдалар.

МТИ—ТАСС фотоси.

САБЗАВОТ, КАРТОШКА — МЎЛ ҚЎЛЛИГИ УЧУН

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН КОЛХОЗ-СОВХОЗЛАРИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ОШИРИБ БАЖАРДИЛАР

МЕҲНАТ ВА САМАРАДОРЛИК

Мана, беш йилликнинг белгиловчи юбилей йили якунланмоқда. Барча совет кишилари қатори районимиз меҳнаткашлари ҳам йилни муваффақиятли якунламоқдалар.

Биз у ёки бу колхоз, корхона, қурилиш ташкилоти эришган ютуқларга энг аввало иқтисодий кўрсаткичларнинг қийматига, бошқача қилиб айтганда жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигига қараб, баҳо берамиз. Бу — давр талаби, халқ талаби, партия талаби. Зотан, КПСС XXIV съездида жамоат ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш нақадар муҳим омил эканлиги қайд этилиб, бу соҳадаги вазифалар конкрет белгилаб берилган.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари партиямизнинг бу кўрсатмаларини бажара бориб, иқтисодни чуқур ўрганиш, хўжаликка раҳбарликни йўлга қўйиш ишига илмий асосда ёндошишга катта аҳамият бериб келмоқда.

Самарадорликни оширишга қаратилган тадбирлар ишланганида, аввало, ўша колхоз, совхоз ёки коллективнинг имкониятлари ҳисобга олинади. Тарбиявий, оммавий-сиёсий ишлар ана шу имкониятлардан тўла фойдаланишни кўзда тутган ҳолда йўлга қўйилади.

Районимиз сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг салмоғи жиҳатдан Калинин районидан сўнг иккинчи ўринда туради. Бу масъулиятли вазифа биздан партия қарорларини ишлаб чиқиш, перспектив планлаштиришни амалга оширишни илмий асосларга қуриб олиб боришни тақозо этади. Район партия комитети ўз фаолиятида бу масалага ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда.

Бизда кўпгина илмий-текшириш институтлари бор. Шу туфайли ҳам хўжаликлар экономикасини юксалтириш, меҳнат унумдорлиги, ишлаб чиқариш самарадорлигини, фан-техника ютуқларини жорий этиш билан боғлиқ бўлган режалар тузилганида олим ва мутахассислар ёрдамига таянамиз. Уларнинг маслаҳатлари, таклиф-мулоҳазалари асосида ҳар бир йил, фаслнинг конкрет шароитига қаратилган агротехника тадбирлари амалга оширилади.

Партиявий раҳбарлик — бу биринчи навбатда сиёсий раҳнамоликдир. Партия ташкилотлари совет, хўжалик ташкилотлари ролини кучайтиришга эътибор берар эканлар, ҳеч вақт уларнинг вазифасини бажаришга интилмайдилар. Аксинча, ана шу ерда меҳнат қилаётган коммунистларга, уларнинг ташаббускорлиги ва авангардлик ролига таяниб иш кўрадилар. Кадрлар, мутахассислар масъулиятини кучайтиришга, уларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиб ишлатиш масаласи эътиборимизда бўлиб келмоқда. Кейинги йилларда ишлаб чиқаришни моҳирона ташкил этаётган, бу соҳада ажойиб самарадорликка эришаётган кадрлар сафи кўпайиб қолди.

Ҳар гал дала айланиб, ўз ишини пухта биладиган, келажакни ўйлаб меҳнат қиладиган бундай кадрлар билан суҳбатлашиб, уларнинг ишидан фахрланамиз.

Эсимда, авжи ёз кунлари эди. «Қизил Ўзбекистон» колхози дала шийпонларидан бирида райкомнинг илғор тажрибаларни оммалаштириш, меҳнатни ташкил этишга бағишланган кўчма бюроси ўтказилди. Ана шунда колхоз ветерани, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ташкилотчи бригадир Анвар Эгамназаровнинг тажрибалари ўрнак қилиб кўрсатилди.

— Сўзимиз сўз, — деб айтган эди ўшанда Анвар.— Ҳар гектаридан йиғиб оладиган сабзавотимиз 250 центнердан кам бўлмайди.

Коммунист бошлиқ бригада ўз сўзининг уддасидан чиққанлигини қувонч билан айтиш мумкин.

Хўжаликларимизда бундай илғор бригадалар кўп. Ленин номли колхоздан Толиб Икромов, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Эътибор Ирсбекова, «Октябрь» колхозидан Воҳид Мақсудов, «Правда» колхозидан Абдували Пўлатов, «Қибрай» совхозидан Қурбонбой Қорақулов сингари ўртоқлар бригадаларда ҳам ҳар гектаридан 220—260 центнерга етказиб сабзавот йиғиб топширилди.

Бригадалар эришаётган бу ютуқларнинг сири меҳнат интизомида. Бу соҳада бригада бошлиқларининг ўзлари бошқаларга ибрат. Дала ишлари, агротехника тадбирларини бажариш билан боғлиқ бўлган ҳар бир тадбир ўз вақтида, ўз маромида ҳал этилади. Шунинг учун ҳам бу коллективларда маҳсулот ишлаб чиқаришга ажратилган маблағларни сарфлашда исрофгарчиликка йўл қўйилмайди, тежамкорликка алоҳида эътибор берилади.

Илғорлар ғайрати, коммунистлар ташаббускорлиги ва активлиги партия ташкилотлари олиб борган оммавий-сиёсий ишларнинг юксак савияда бўлаётганлиги туфайли районимизда Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартия 50 йиллиги шарафига мусобақа кенг қулоч ёйди. Далаларда картошка, сабзавот, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилди.

Ҳосил йиғими ва давлатга топшириш пайтида район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари колхозлар, бригадалар, илғорлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани авж олдиришга алоҳида аҳамият бердилар. Идеология ишининг турли хил формаларидан фойдаландик. Дала шийпонлари оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилди. Кўргазмали агитация хизматидан ҳам унумли фойдаланилди. Мусобақа ғолибларини ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш партия ташкилотларининг диққат-эътиборида бўлди.

Районимиз меҳнаткашлари 11 декабрда давлатга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажаришга муваффақ бўлдилар. Давлатга 83 минг 25 тонна сабзавот, 24 минг 153 тонна помидор, кўплаб миқдорда бодринг, лавлаги, сабзи, пиёз ва бошқа маҳсулотлар сотилди. Картошка сотиш халқ хўжалик плани муваффақиятли адо этилди.

Бу йил жамоат чорвачилигини ривожлантириш соҳасида ҳам бир мунча ютуқларга эришдик. Пландаги 2215 тонна ўрнига 2497 тонна гўшт, 7850 тонна ўрнига 8487 тонна сут сотилди.

Юксак социалистик мажбуриятларини бажаришга «Қизил Ўзбекистон», «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Правда» колхозлари салмоқли ҳисса қўшдилар. «Коммунист» колхози, «Химик», «Дўрмон» совхозлари, Тошкент паррандачилик фабрикаси коллективлари ҳам юбилей йилини юксак кўрсаткичлар билан якунламоқдалар.

Шу кунларда районимиз меҳнаткашлари янги йилни кутиб олар эканлар, эришилган ютуқларни таҳлил қилмоқдалар. Келгуси йилда янада юқорироқ кўрсаткичларга эришиш, янги марраларни эгаллаш учун нималарга эътибор бериш кераклиги, камчиликларни такрорламаслик учун қандай агротехника тадбирларини амалга ошириш лозимлиги аниқланяпти.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари фаолияти, уларнинг омма ўртасида олиб бораётган ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг йўналиши ана шу мақсадга бўйсундирилган. Биз коммунистларнинг ташаббускорлиги ва активлигига таяниб, ишни перспектив план асосида ташкил этиб, ўз олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун барча тадбирларни кўрамиз.

Е. ПУЛАТОВ,
Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари.

Кураш — минг тонна учун

Сабзавотчиликни комплекс механизациялаш маҳсулотни кўпайтиришда асосий омил бўлиб хизмат қилмоқда. Оғир қўл меҳнати талаб қиладиган сабзавот экинларини экиш, озиқлантириш, ишлов бериш механизация зиммасига юклатилмоқда. Натижада сабзавот экинларидан мўл ҳосил олинмоқда.

Бригадамиз ёз бўйи далаларда астойдил меҳнат қилди. Экинларни парваришлаш, агротехника муддатларида олиб борилди. Шунинг учун ҳам 32 гектар майдондан салкам 800 тоннага яқин ноз-неъмат топширилди. Айниқса, помидор ва карамдан юқори ҳосил етиштиришга эришдик. Ҳар гектар ердан пландаги 22 тонна ўрнига 26 тоннадан помидор, 32 тоннадан карам, 57 тоннадан редиска олинди. Пиёз, сабзи, бодринг, қулупнай, картошка ва бошқа сабзавот маҳсулотлари етиштириш ҳам анча кўпайди.

Қўлга киритилган ана шу муваффақиятларни келгуси йилда янада мустаҳкамлашни кўзлаб иш юритаяпмиз. Ҳозирданоқ экин майдонларига маҳаллий ўғит ташилмоқда. Эртаги карам, бодринг ва помидор экиладиган ерларнинг ҳар гектарига 30 тоннадан маҳаллий ўғит чиқарилди.

Меҳнаткашлар дастурхонини тўкин-сочин қилиш, шаҳарликларга турли ширин-шакар ноз-неъмат етказиб бериш иштиёқи билан меҳнат қилаётган сабзавоткорларимиз дала ишларини уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Уларнинг нияти келгуси йилда сабзавот маҳсулотларини етиштириш миқдорини минг тоннага етказишдир.

Ш. МАҲКАМОВ,
Ленин номли колхоз бригада бошлиғи.

Оржоникидзе район сабзавоткорлари бу йил далаларда мўл ҳосил етиштириб шаҳарликлар дастурхонини тўкин-сочин қилдилар. Илғор сабзавоткор, соҳибкор боғбонлар умумхалқ ишида ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Суратда: илғор сабзавоткорлардан (чапдан) «Октябрь» колхози раиси А. Ҳайитбоев, шу колхознинг илғор сут соғувчиси Х. Норбоева, Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи Ш. Маҳкамов, «Коммунист» колхози партия ташкилоти секретари А. Тўлаганов, «Правда» колхози партия ташкилотининг секретари З. Шораҳмедов, «Коммунист» колхози бригада бошлиғи Ф. Набиев ўртоқлар.

Н. Тўраев фотоси.

ОҚ ЧАШМА

Партиямиз XXIV съезди қарорларида меҳнаткашларнинг чорва маҳсулотига ортиб бораётган талабини йил сайин қондириш учун моллар зотини яхшилаш, янги комплекс механизациялашган фермалар қуриш қатъий белгилаб берилган.

Съезд қарорларини ҳаётга татбиқ этаётган колхозимиз чорвадорлари ҳам сўнгги тўрт йил ичида анчагина ютуқларни қўлга киритдилар. Маҳсулот миқдорини кўпайтириш учун биринчи галда моллар зотини яхшилашга эътибор берилди. Жайдари сигирлар аста-секин маҳсулдор қора-ола зотли моллар билан алмаштирилди. Натижада шу қисқа муддат ичида ҳар бош сигирдан олинадиган сут салкам минг литрга кўпайди. Хўжалигимизда ем-хашак бригадасининг ташкил этилиши натижасида бир ярим йилга етадиган ем-хашак жамғарилмоқда. Шунингдек, ширали ва тўйимли озуқа тайёрлашга ҳам эътибор берилмоқда. Силос ҳамда сенаж бостириш йил сайин кўпайтирилмоқда. Шунинг учун ҳам ўтган йилга нисбатан ҳар бош сигирдан 180 литр кўп сут соғиб олинди. Бу йил ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 3000 литрдан ошириш учун курашилмоқда.

Мен колхоз сут-товар фермасида ўн беш йилдан бери ишлайман. Шу йиллар мобайнида колхозда чорвачиликни юксалтириш, сут булоғини оширишга муносиб ҳисса қўшиб келдим. Шунинг учун ҳам колхозчилар менга ишонч билдириб, район Советига депутат қилиб сайлашди. Мен ана шу ҳурмат ва ишончни оқлаш йўлида астойдил меҳнат қиляпман. Бу йил 17 бош сигирнинг ҳар биридан планда белгиланган 3000 ўрнига 3500 литрдан сут соғиб олишга сўз берганман. Ҳамкасабаларим Зокира Булдирова, Ҳадича Назарқуловалар ҳам астойдил меҳнат қилишмоқда.

Хўжалигимизда давлатга сут топшириш йиллик плани ошириб бажарилди. Ҳозиргача 670 тоннага яқин серқаймоқ сут етказиб берилди. 80 минг дона тухум, кўплаб гўшт ва жун топширилди.

Л. НОРБОЕВА,
«Октябрь» колхози сут соғувчиси.

КОММУНИСТЛАР ИШБОШИ

Колхозимиз сабзавоткорлари юбилей йилида ўзгача ғайрат билан меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Шаҳар меҳнаткашларига ҳар йилгидан кўп сабзавот, мева ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берилди. Пландаги 9470 тонна ўрнига 11 минг тоннага яқин сабзавот ҳосили олинди. Ҳосилдорлик гектар бошига 20—25 центнер ортди.

Ёз бўйи дала ишларини ташкил этишда, экинлар парваришини агротехника муддатларида олиб бориш, дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйишда коммунистлар авангард бўлдилар. Айниқса, ёз ойларида дала шийпонларини оммавий-сиёсий ишларнинг марказига айлантирдик. Йил бўйи шийпонларда деворий газеталар кишиларни меҳнатга чорловчи шиор ва плакатлар чиқариб турилди.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти 13 цех партия ташкилоти ҳамда 162 коммунистдан ташкил топган. Коммунистларнинг 80 проценти ишлаб чиқаришда фаол иштирок этади.

Коммунист Мутал Зиёев бошлиқ илғор бригада ҳосилдорликда энг юқори кўрсаткични қўлга киритди. Ҳозирги кунгача элимизга планда белгиланган 1000 тонна ўрнига 1300 тоннага яқин сабзавот топширди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 230—250 центнерга тўғри келди. Абдували Пўлатов, Маъмуржон Олимжонов бошлиқ бригадаларда ҳам мўл ҳосил етиштирилди.

Колхозимизда сабзавот етиштириш билан бир қаторда кўплаб мева ҳам олинмоқда. Бу йил давлатга 420 тонна ўрнига 730 тоннага яқин мева, 340 тоннадан ортиқ узум топширилди. Азамат соҳибкорларимиз боғ ҳосилдорлигини ошириш йўлида астойдил курашдилар. Бугунги кунда меҳнатда чинакам жасорат кўрсатган ажойиб коммунист колхозчилар номини ҳурмат билан тилга оламиз. Сабзавоткорлардан Абдукарим Каримов, Тўғон Дўстмуҳамедов, механизаторлардан Абдусамат Иноғомов, Сайдилла Раҳмоновлар ёз бўйи дала ишларида пешқадамлик қилдилар.

Хўжалигимиз коммунистлари, комсомол ва илғорлари келгуси йил ҳосили тараддудини кўрмоқдалар. Эртаги экинларга ерларни тайёрлаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тартибга келтириш ишлари ҳозирдан қизитиб юборилди. Улар келгуси йилда ҳам мўл сабзавот маҳсулоти етиштириш йўлида астойдил курашмоқдалар.

З. ШОРАҲМЕДОВ,
«Правда» колхози бошланғич партия ташкилотининг секретари.

МАҲСУЛОТ МЎЛЛИГИ — ДЕҲҚОН МЕҲНАТИГА БАҲО

Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилига якун ясаяпмиз. Шундай дамларда коллективимиз эришган ютуқлари ҳақида гапириб бериш ўринлидир.

Колхозимиз райондаги энг йирик, сертармоқли хўжаликлардан бири ҳисобланади. Айниқса, сабзавот, чорвачилик борган сари ривожланяпти. Сабзавоткорларимиз хўжалик планини ортиғи билан бажардилар. 21420 ўрнига 22170 тонна сабзавот сотилди. Бир йилнинг ўзида 2070 тонна кўп маҳсулот етиштирилди. Бундан ташқари, 2250 тонна картошка, 330 тонна узум, 1570 тонна мева сотилиб, план тўла адо этилди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошлиқ бригада аъзолари сабзавотчиликни ривожлантиришда катта ишларни амалга оширдилар. Илғор агротехника қоидаларига риоя қилиб, экинлар парваришини намунали ўтказганликлари сабабли 2150 тонна сабзавот топшириб, социалистик мажбуриятни ортиғи билан бажардилар. Мўмин Хожиев, Ниғмат Жумабоев ўртоқлар раҳбарлик қилган бригада аъзолари ҳар йилгидан кўпроқ сабзавот сотиб, план ва мажбуриятларини ортиғи билан ўринладилар.

Лекин, хўжаликдаги ҳамма бригадаларда ҳам иш илғорлар тажрибаси асосида олиб борилмади. Айниқса ер майдонидан тўғри фойдаланиш, экинлар турини кўпайтиришда бир мунча камчиликларга йўл қўйилди. Ҳамма бригадаларда ҳам иш намунали ташкил этилганда колхозимиз бу йил пландагига нисбатан камида 2500 тонна кўп сабзавот сотган бўлар эди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти аниқловчи йилни якунлар экан, келгусида янги марраларни эгаллаш учун барча чора ва тадбирларни кўрмоқдалар. Айниқса, қиш ойлари давомида социалистик мусобақани янада кенг авж олдириб, келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратиш ишларини кучайтириб юборишди. Кадрларнинг билимлари оширилмоқда. Уларнинг вазифаларига бўлган масъулияти кучайтириляпти. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариб, ариқ-зовурларни барвақт тозаланмоқда. Биз аҳолига эртаги сабзавот маҳсулотлари етиштириб бериш юзасидан ҳам бир қанча тадбирларни кўриб қўймоқдамиз. Теплица хўжалигидаги ишлар тартибга солиняпти. Парниклар қайта ремонт қилиниб, уларда кўпроқ кўчат етиштириш чоралари кўрилмоқда.

Чорвадорларимиз ҳам бу йил баракали меҳнат қилишди. Гўшт, сут етиштириш анча кўпайди. Натижада давлатга маҳсулот сотиш планлари ортиғи билан адо этилди. Чорвадорлар 1880 тонна ўрнига салкам 2 минг тонна сут етиштирдилар. Шу туфайли давлатга сут сотиш плани муддатидан олдин 109 процент қилиб бажарилди. Гўшт ҳам ўтган йилга нисбатан анча кўпайди. 165 тонна гўшт сотилди. Гўштга топширилган қорамолларнинг кўпи юқори сортларга қабул қилинди.

Тухум олиш, пилла етиштириш юзасидан берилган топшириқлар ҳам ортиғи билан бажарилди. Чорвадорларимиз эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, қишловни намунали ўтказишга ҳаракат қилишяпти. Етарли миқдорда чорва озуқаси жамғарилди. Молхоналар иситилмоқда.

Колхозимиз аъзолари меҳнат намуналарини кўрсатиб ишлаб чиқаришда прогрессив методлардан янада самарали фойдаланадилар. Чорвачиликни, сабзавотчиликни комплекс механизациялаштириш йўли билан умумий юксалишга эришадилар. Куч ва ғайратимиз беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин ортиғи билан бажаришга қаратилган. Буни албатта амалга оширамиз. Колхозимиз аъзолари партиямизнинг XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш йўлида бундан кейин ҳормай-толмай меҳнат қилаверадилар.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА,
«Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

САРА УРУҒ ЕТИШТИРДИК

Халқимизда, сара уруғ — ҳосил бўлиқ, деган ажойиб нақл бор. Хўжалигимиз сабзавоткорлари узоқ йиллардан бери сара уруғ етиштириб келадилар. Бу йил ҳам улар яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Планда белгиланган 105 тонна ўрнига 125 тоннадан ортиқ юқори сифатли сабзавот уруғи етиштирилди.

Кейинги тўрт йил ичида 1971 хўжалик йилига нисбатан ҳосилдорлик гектар бошига икки-уч баробар ортди. Олдинги йилларда ҳар гектар ердан 18—20 тоннадан помидор олинган бўлса, бу йил гектар бошига 50 тоннага етди. Шунингдек уруғ олиш планлари ҳам ошириб бажарилди. Ҳар гектар ердаги пиёздан 600 килограммдан уруғ олинди.

Қўлга киритилаётган муваффақиятлар сабзавотчиликда техникадан ва маҳаллий ўғитдан самарали фойдаланиш натижасидир. Кейинги йилларда кўпгина экинлар уруғи машиналар ёрдамида ажратиб олинмоқда. Сабзавот экинларини парваришлаш ишлари ҳам механизация кучи билан бажарилмоқда.

Маҳаллий ўғит ҳосилдорликни оширишда жуда катта фойда беряпти. Биз ҳар гектар ерга 30—40 тоннадан ошириб маҳаллий ўғит ташлаяпмиз. Яхши озиқлантирилган майдонлардан олинаётган ҳосилдорлик планда белгиланганига нисбатан бир ярим-икки баравар юқори бўлмоқда.

Бригадамиз сабзавоткорлари ҳам юқори ҳосил етиштиришга эришдилар. 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 300 центнерга етказиб ноз-неъмат олинди. Планда белгиланган 600 тонна ўрнига 950 тоннадан ортиқ сабзавот топширилди. Хўжалигимизнинг Турғун Ҳожиев, Турсун Олимжонов, Жуман Эгамбердиев, Обид Абдуллаев каби бригадаларида ҳам ҳосилдорлик анча юқори бўлди.

Йилни ана шундай юқори кўрсаткичлар билан муваффақиятли якунлаётган колхозчиларимиз янги ғайрат билан келгуси йил ҳосилига ҳам пухта замин яратмоқдалар.

Ф. НАБИЕВ,
«Коммунист» колхозининг бригада бошлиғи.

ЯНГИ шеърлар

ТОҒЛАР

Олмосдай яркирар яшил чўққилар,
Ҳайратга солади улар қудрати.
Бўронлар ҳам бунда кучин йўқотар,
Ва лекин ким уни мангу мудратди?!

Мудраган қоялар кифтида булут
Шабада силайди тоғларнинг кўксин.
Тилсиз қотган тошлар сақласа сукут,
Булоқлар ташигай баҳорнинг исин.

Қуёшни бағрига босган ирмоқлар
Қайгадир чопишар энтикиб, пишнаб.
Тоғлар ҳавосидан яйраб димоғлар,
Шаҳарга қайтаман кўнгилни хушлаб,

Худди эртакдаги кўммалар янглиғ,
Айқашиб ётибди пурвиқор тоғлар.
Сувнним қондирган чашмангдай тиниқ,
Дилимда туганмас меҳриңг бор, тоғлар.

ДЎСТ

Дўстликда бор эрур яхши бир хислат,
У билан доимо кўнгиллар шодон.
Дўстлик гоҳ курашга айлагай даъват,
Гоҳида дўст учун бўласан қурбон.

Сувга чўкар бўлсанг, дўст чўзар қўлин,
У сенга ҳамроҳдир ёлғиз қолсанг ҳам.
Дўст билан шириндир бу умр йўли,
Бахтни ҳам дўст ила кўрасан баҳам.

Лекин ғамгин пайтинг юзини бурган
«Дўст»лар ҳам дуч келиб туради бот-бот.
Оғир кунларингда ёнингда турган
Дўстгина юракда яшар умрбод.

Анвар ИМИНОВ.

БУЛОҚ

Ўз ўйидан ўзи бўлиб маст,
Қайнаб ётар ойнакўз булоқ.
Шамол унинг қалбини сезмас,
Ўтлоғида чопади улоқ.

Жимирлайди юзида сезги,
Чайқалади бағрида аксим.
Туғён урар кўзида севги.
Эриб ётар севгидан сим-сим...,

БАҚАЛАР

Шовуллайди ям-яшил боғлар,
Чайқалади гуллар бир сулув.
Қулоч кериб турар қирғоқлар,
Қучоғида ўйноқлайди сув.
Еллар мавждан мавжларга
кўчиб,
Балиқларни аллалар хушҳол.

Аммо шундай покликни қучиб,
Бақалар ҳам яшар бемалол,
Бўлмасада заррача ёлқин,
Қуруқ шовқин солгани-солган.
Сувлар тугул бақалар тағин
Гулзорга ҳам мослашиб олган.

Эргаш МУҲАМЕДОВ.

Алишер Навоий номли Давлат академик катта театрида СССР халқ артисти, Ҳамза номли Давлат мукофотининг лауреати Бернора Қориева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номли Давлат мукофотининг лауреати Виталий Васильев ва Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли Давлат мукофотининг лауреати Дилбар Абдураҳмонованинг ижодий кечаси бўлиб ўтди.

Суратларда: СССР халқ артисти Бернора Қориева ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Виталий Васильев А. Адан ва Л. Делибнинг «Корсар» балетини ижро этмоқда. 2. Театрнинг симфоник оркестрига Ўзбекистон ССР халқ артисти Дилбар Абдураҳмонова дирижерлик қилмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ДАСТУРХОН КЎРКИ

Янгийўлдаги кондитер-ачитқи бирлашмасида янги линия ишга туширилди. Кондитер саноати Бутуниттифоқ илмий-текшириш институти ишлаб чиққан бу линияда «Қорақум», «Москва» каби олий навли ўнлаб конфет турлари тайёрланади.

Линия маҳсулот сифатини яхшилашга, таннархини арзонлаштиришга имкон беради. Янгилик туфайли шу йилнинг ўзида давлатнинг 152 минг сўм маблағи тежаб қолинади.

ИЛҒОР ТЎҚУВЧИЛАР

Тошкент тўқимачилик комбинатининг машҳур тўқувчилари сменадошлар Л. Казанцева ва В. Солдатовалар беш йиллик бошидан буён 4 миллион 700 минг метр газлама ишлаб чиқардилар. Бу пландагидан икки баравар ортиқдир.

Казанцева ўнинчи беш йиллик ҳисобига 940 минг метр, Солдатова эса 870 минг метр газлама тайёрлаб бердилар. Ҳозирги кунда мусобақадош тўқувчилар 1979 йилнинг март ва январь ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Ш. ШОАЛИМОВ.

НУР ТАРАТУВЧИ

Алишер Навоий номидаги ўзбек Давлат кутубхонасини ҳақиқатан ҳам нур таратувчи маскан, деса бўлади. Бу нурхонада олимлар, студентлар, зиёлилар ўз билимларини оширадилар. Пойтахтда эмас, балки республикада энг катта зиё даргоҳи ҳисобланган бу маърифат ўчоғига коммунист Жамила опа Тожиева 14 йилдан бери раҳбарлик қилиб келяпти.

Кун сайин кутубхона аъзолари сони ҳам, унинг фонди ҳам ортиб бормоқда, заллар кенгаймоқда. Бу илм даргоҳига келувчиларнинг вақтини олмаслик ва уларга керакли адабиётларни тез топиб беришлик учун 12 бўлимдан иборат зал ибратли иш олиб бормоқда. Жумладан, умумий зал, фан докторлари зали, илмий зал, ноёб китоблар бўлими, Осиё, Африка бўлими, чет эл бўлими, газета бўлими ва бошқалар шулар жумласидандир.

Яқинда кутубхонага қўшимча бино берилди. Бу билан бир йўла 300 дан ортиқ киши бемалол мутолаа қилишига имконият туғилди.

— Кутубхонамизда бирор янгиликни ўрганиш учун келган китобхон, газетхон, журналхонларнинг хожатини чиқариш —асосий мақсадимиз. Ходимларимиз уларга доимо хушмуомала ва ҳозиржавоблик билан хизмат қилаяптилар,— дейди кутубхона директори Жамила Тожиева.

Дарҳақиқат, кутубхонага кирсангиз, ундаги саранжом-саришталик, озодалик, ходимларнинг очиқ чеҳра билан муомаласини кўриб қувонасан киши.

Кутубхонада тез-тез турли илмий-назарий темаларда суҳбатлар ўтказиб турилади.

Ташаббускор, ўз касбига меҳр қўйган, тиниб-тинчимас Ж. Тожиеванинг самарали меҳнатлари муносиб тақдирланди. Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат белгиси орденлари, бир қанча медаль ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланганлиги фикримизнинг далилидир.

С. СУЛТОНОВ.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

ҚАҲРАМОН ХОТИРАСИ

Чирчиқда Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони Елена Стемпковская хотирасига бағишлаб таъсис этган совриии учун ўсмир ва қизлар ўртасида область баскетбол биринчилиги бўлиб ўтди.

Мусобақада область зонал турнирларида ғолиб чиққан саккиз команда иштирок этди. Пировардида ўсмирлар ўртасида Олмалиқ шаҳри командаси, қизлар ўртасида Ангрен шаҳар командаси биринчи ўринни олдилар.

ЭНДИ-БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАЛАРИГА

Классик кураш бўйича ВЦСПС кубоги учун шарқий зона мусобақаларида областимиз касаба союз спортчилари ҳам иштирок этдилар. Вакилларимиз бу мусобақада ғалаба қозондилар ва энди Запорожьеда бўладиган Бутуниттифоқ финалда иштирок этадилар.

„ДЎСТЛИК“ ТУРНИРИ

Тошкент области ва Болгария Халқ Республикасининг Хасково округини дўстлик алоқалари боғлаган. Яқинда болгар дўстларимиз Тошкент область касаба союз советига «Хасково округи касаба союзларидан» деб ёзилган спорт кубоги юборишибди.

Облсовпроф Тошкент ва пойтахт области касаба союз футбол командалари ўртасида шу кубок учун «Дўстлик» турнири ўтказди. Мусобақаларда ўн команда иштирок этди. Финалда эса физкультура институти спорт клуби ва «Трактор» командалари ўзаро куч синашдилар. Бунда физкультура институти студентлари 1:0 ҳисобида ғолиб чиқиб, «Дўстлик» кубогини қўлга киритдилар.

УЧИНЧИ ҒАЛАБА

СССРнинг иккинчи терма командаси хоккейчилари Канадада учинчи марта ғалаба қозондилар. Хоккейчиларимиз Садбери шаҳрида «Садбери вулфс» ёшлар командасини 7:5 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

ЖАҲОН РЕКОРДЛАРИ

Запорожьеда бўлиб ўтган СССР кубоги мусобақаларида Шахти шаҳрилик штангачилар улкан зафар қучдилар. Иккинчи оғир вазнли атлет Василий Алексеев 243 килограммлик штангани даст кўтарди. Унинг ҳамшаҳри Давид Ригерт эса ривокда 178 килограмм, икки кураш ҳисобида 392,5 килограмм натижа кўрсатди.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ СПОРТ ◆ СПОРТ

ҚОТИЛ

ЖИРКАНЧ ҚЎЛ ҚАЙРИЛДИ-Ю...

Ўтган йилнинг сентябрь ойи эди. Мактабларда ўқишлар бошланиб кетган. Район халқ маорифи бўлими мудири кабинетига қиррабурун, қорачадан келган, қуюқ қора сочларини силлиқ тараган одам кириб келди. Таклифни ҳам кутмай стулга ўтирди. Ҳол-аҳвол сўраб туриб, гап орасида «қишлоқларимиз жуда ўзгариб кетибди» деб қўшиб қўйди.

— Келинг, хўш, хизмат? — деди мудир.

— Биз, ука, асли шу томонликмиз. Бурчмуллада туғилиб катта бўлганмиз. Фалакнинг гардишини қарангки, бизни Ленинободдан Душанбега улоқтирди. Ленинободда педагогика институтини битириб дипломли бўлдик. Физика-математика домласимиз.

Гап чўзилиб, даромад узоқдан бошлангани мудирга ёқмади шекилли, у яна «хўш, хизмат» деб унинг сўзини бўлди.

— Хизмат шуки, мен сизга айтсам, қишлоғимиздаги баъзи одамлар бизни танишни истамаяптилар. Кимсан институт домласи мактабга ўтмай қолибмиз...

— Қайси мактабга учрашдингиз? — сўради мудир.

— Ихтиёрингиздаги 40-мактабга борсам, рад жавобини олдик. Мана энди ҳузурингизга бош уриб келдик.

— Аризангиз борми?

— Бор бўлганда қандоқ, бир ҳафта илгари ёзиб қўйганмиз.

Мудир аризани ўқиб чиқиб бурчагига ёзди: «41-мактаб директорига. Ўктам Ортиқалиев физика-математика фанлари бўйича ўқитувчи қилиб қабул қилинсин. М. Тўраев».

— Марҳамат, ишларингизга муваффақият тилаймиз.

— Раҳмат, яхшилигингиз дилимиздан чуқур жой олади, — у орқаси билан юриб чиқиб кетди.

Бугун унинг иши хамирдан қил суғургандек осонгина битган бўлса ҳам, қалбини ўзигагина маълум воқеалар беаёв тирнарди. «Хайрият, мудир шахсий варақа тўлдиртирмади, меҳнат дафтарчамни ҳам сўрамади. Муомалани ҳам ўрнига қўйдим-да, бўлмаса...» У тиржайиб қўйди.

Ишни бошлаб юборди. Беш-ўн кун қўй оғзидан чўп олмагандек, мулойим бўлиб кўринди. Ҳатто «Мусофирчиликда юраверган эканмиз, қишлоғимга келиб баҳри-дилим очилди» дерди суҳбатлар вақтида.

Қиш тугаб, баҳор бошланганда ўзини яқин тутиб юрган кишиларга маслаҳат солди:

— Сўққабошлик жонга тегди, турмуш қурмасам, бўлмайдиганга ўхшайди.

— Душанбеда бола-чақам бор, девдингиз-ку, кўчириб келинг-қўйинг-да!

— Қани энди оила бизнинг илтижоларни инобатга олса. Шу ерда турсанг биргамиз, йўқ десанг, тўрт томонинг қибла, дейишган. Мен она қишлоғимни афзал кўрдим, туғилиб ўсган жойинг ҳаётинг тахти экан. Этак қоқиб чиқиб келаверганмиз...

— Ҳа, ундай бўлса...

— Шунақа, биродарлар, оилага сизларни қишлоғингизни алмаштиргим келмади.

Унинг тили тагида тили бор эди. У Душанбе педагогика институтидан қувилгани, партиядан ўчирилгани, оировнинг ёш рафиқасига сурбетларча тажовуз қилмоқчи бўлганлиги сирларини яшириб, ўзини сутдан оқ, пахтадан майин қилиб кўрсатишга уринар, атрофдагиларни шунга ишонтириб юрарди.

Аслида шундай бўлган эди.

Уч йил бурун, қаҳратон қиш кунларининг бирида вақт тунга оққанда Душанбе шаҳар, Бинокорон кўча, 22-уй, 3-квартира эшиги тақиллади. Эшикни уй соҳибаси С. очди. Остона нарёгида унга таниш киши чайқалиб турарди.

— Вой ўлай, келинг, Ўктам ака, тинчликми?

— Ҳа, намунча чўчимасангиз, тинчлик, сизни кўриб кетай, дедим.

— Бемаҳалда-я, укангиз ҳам йўқлар, майли киринг...

— Ана энди ўзингизга келдингиз. Укам булмаса сиз борсиз-ку! Ахир мен тўйларингизда сизга вакил ота бўлганман-а...

Ўктам тихирлик қилиб, ичкарига кириб олди. Кўрпачага ўтира ётиб қўйнидан яримта ароқ чиқариб, тарақлатиб қўйди.

— Қани, бир тишлам гўштни жиз-биз қилиб юборингчи, жиччажиччa отамиз...

— Қўйинг, ичманг, ўзингиз маст кўринасиз. Унинг устига укангиз...

— Хе, ўша укамни... Намунча пеш қилаверасиз эрингизни, мен унинг йўқлигини пойлаб келдим...

— Уят эмасми, виждон борми сизда. Яна вакил отамсиз-а...

— Шу вакил ота бўлганимда қалбимни тирнаган эдинг, мана энди қўлга тушдинг, яхши қиз...

С. хонадан чиқиб, кўча эшикка югурди. Ўктам сапчиб бориб унга човт солди. Икки ўртада олишув бошланди. Аёлнинг дод-фарёдини қўшнилар эшитиб, унга ёрдамга келдилар. Ўктам Ортиқалиев жиноят устида қўлга тушди. Кўпчилик бўлиб акт тузилди.

Эртасига бу воқеани С. унинг уйига бориб хотини Инобат Ҳомидовага айтди. Тўрт фарзанднинг муштипар онаси Инобат виждонини ҳирсга алмаштирган бебурд эр қилмишларини институт маъмурияти, партия ташкилоти олдида фош этди.

Мана шундан кейин унга Душанбе «торлик» қилиб қолди. Кўнгиллари туғилиб ўсган қишлоқларини қўмсаган эмиш. Аслида оундан эмас, у бу томонларда «қор ёғди, излар босилди», бўлгунча жон сақлаш учун паноҳ излаб юрган эди.

Тўрт фарзанди билан оилани оёқ ости қилган, маиший жиҳатдан бузилмоқ тугул, шармандайи-шармисор бўлган, вакил оталик ишончига тупирган, одамлик қобиғидан чиққан Ўктамнинг кимлигини, нега буёқларга келиб қолганлигини синчиклаб текширмаган, ялиниб-ёлворишлари олдида кўнгиллари бўшашиб қўлларини чўзган одамларни тили учида «дуо» қилиб, дилида масхаралаб юрган кунларининг бирида яна омади девол ошди. У ўтган йили март ойи ўрталарида Ҳалима Мўминовага уйланиб олди.

— Ўнбеш-йигирма кун одамга ўхшаб яшади, — дейди Ҳалима, — шундан кейин ича бошлади. Маст бўлмаган куни, уйда жанжал кўтармаган куни йўқ эди. Кўча-куйда, иш вақтида қариндош-уруғларим билан гаплашиб турганимни кўрди дегунча рашк қилар, уйга келиб сўкиб, ҳақоратлар, қўлига тушиб қолсам, дўппослаб урарди...

Ҳалима бир воқеани айтиб берди:

Улар тўйдан кейинги дастлабки кунларнинг бирида меҳмондорчиликдан келишаётганида Ўктам Ҳалимани тўхтатади:

— Кеча сен уйларингга бораётганимда эшикларинг тагида ким билан ҳиринглашиб турган эдинг?

— Вой, укам эди-ку!

— Йўқ, бегона эди. Бўлди, гап қайтарма, мен сени...

Ўктам Ҳалимани бўға бошлади. Қўлларини қайириб, Кўксув дарёси ёқасига судраб келаётганида одамлар келиб қолиб, Ҳалимани қутқаришади. Қишлоқ Совети секретари Жўра Одинаев, милиция участкасининг вакили Жўра Носировлар акт тузиб, Ўктам Ортиқалиевни милиция бўлимига топширишади. Аммо бу ердан икки кундан кейин чиқиб боради. Йўлда Ҳалимани кўриб, «ҳа, шумиди қўлингдан келган иш», деб заҳарханда қилади, «сенинг ажалинг менинг қўлимда» деб ўшқиради.

Ҳалима отасининг уйига кетиб қолади. Ўктам Даврон Исломов чойхонасида ичкилик ичиб, маст бўлиб ўтирганида бир неча марта «хотинимнинг авлод-аждоди билан қуритаман» деб очиқ айтади. Ҳеч ким бунга парво қилмайди. Ишлаб турган мактабдагилар ҳам, ундан юқорироқ ташкилотлар бу дағ-дағаларни эшитган бўлсалар ҳам лом-мим демайдилар. Хотинини қасддан ўлдиришга ҳаракат қилиб юрганлиги очиқ бўлишига қарамай милиция бўлимидан нима учундир чиқариб юборилади. Бу тўғрида кейинроқ батафсил гап юритилади.

Хоҳлаган жойида ичиб, кўнглига сиққан қилиқларини қилиб, «уни чопиб ўлдираман, буни отиб ташлайман», деган сўзларини эшитишганда ҳам жилови тортилмаётган, тараллабедод ҳаёт кечириш йўлига ўтиб олган Ўктам ёз кунларининг бирида Даврон чойхоначининг ҳузурида ўнбир киши билан ош қилишади. Маст бўлмаган одам қолмайди. Тун ярим бўлганда бешиктерват бўлиб, алмай-алжай гап айтишиб, уйларига қайтишади. Ўктам ҳам уйига бориб, кеча тайёрлаб қўйган болтасини бир қўлига, ўқлоғлик милтиғини бир қўлига тутганча, Ҳалима Мўминованинг уйи томон кетади.

(Давоми бор).

С. МАҲКАМОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАРИЯЛАР ҚИШЛОҒИ

Шимолий Американинг Гарвард университети профессори Лиф яқинда экваторда янги бир қишлоқни кашф этди. Бу қишлоқнинг аҳолиси 100 ёшдан ортиқ умр кўрар экан.

Қишлоқ тоғ бағрида жойлашган бўлиб, аҳолиси шакар қамиш, ловия, турли мева ва кўкатларни истеъмол этиб кун кечиради. Уларда қонидаги холестерин моддаси америкаликларникига нисбатан икки баравар кам экан.

140 ёшлик Я. Толедо ҳозир ҳам эртадан кечгача ўз даласида унумли меҳнат қилади ва чарчаш нималигини билмайди. Бошқа қариялар ҳам худди шундай меҳнат қилишади.

ОЧОФАТ БАЛИҚЛАР

Бразилия дарёларида узунлиги 15—35 сантиметр келадиган пиранья номли кичкина балиқлар яшайди. Бу балиқлар ўз ғанимларига галалашиб ҳужум қилади. Хоҳ одам, хоҳ ҳайвон уларга учрагудай бўлса, бир неча минутдан кейин қуруқ суягигина қолади, холос.

Дарёдан мол ҳайдаб ўтиш зарурати туғилган тақдирда подачилар пираньяларга «садақа» беришга мажбур бўладилар. Улар пачоқроқ молни сўядиларда, терисини сал-сал шилиб, сўнг «садақа»ни дарёга ташлаб юборадилар. Очофат балиқлар қон ҳидини сезиб, бир зумда йиғилиб ёппасига «қурбонлик»қа ёпишадилар. «Зиёфат» 15 минутларча давом этади.

Шу пайт ичида подачилар 200—300 молни бехавотир дарёдан ўтказиб оладилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

МОСКВА ШАҲРИДА

30 ДЕКАБРДА

3%ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЕМИНИНГ

68-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТИРАЖДА—ЗАЁМНИНГ БИР РАЗРЯДИДА 512560 СЎМЛИК 9 МИНГ 400 ТА ЮТУҚ ЎЙНАЛАДИ.

ЖУМЛАДАН: 5000, 2500, 1000, 500 ва 40 сўмлик ютуқлар бор.

3% ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЁМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ ВА СОТИБ ОЛИНАДИ.

3% ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЁМИНИНГ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00—МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ 17.55 Бадиий гимнастика. 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.00— «Ахборот». 19.15 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Беш йилликнинг зарбдор қурилишларида 19.55 — Ота-оналар университети. 20.35 — Ўн минут музика. 20.45 — «Ахборот». 21.05 Концерт. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30 — Хоккей: СССР—ЧССР. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатуви. 17.45 — МОСКВА. 18.15 — Фан оламида 18.45 — Янгиликлар. 18.55 — Эфирда «Молодость». 19.45 — Тўпли хоккей: «Динамо» (Москва) — АСК (Хабаровск). 20.15 — «Колокольчик» театри. 20.30 — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 21.00 — Сизнинг фикрингиз. 22.00—Мардлик—мангулик. 22.30 Марҳабо, талантлар. Самарқанд область ҳаваскорларининг чиқиши. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 ТОШКЕНТ. 1940 — Чекист ҳақида қисса (бадиий фильм). 21.05— Тошкент янгиликлари. 21.20 — Ишга таклиф. 21.35 — Белгиловчи йил вахтасида.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18|XIIда **Риголетто,** 19|XIIда **Спартак.** 20|XIIда **Марварид изловчилар.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18|XIIда **Ажал минораси,** 19|XIIда **Қароқчилар,** 20|XIIда **Олтин девор,**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19|XIIда **Беш кунлик куёв** 16.00.

КИНО

Париждаги ўғирлик — «ҚОЗОҒИСТОН», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Маккеннининг олтинлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Есения — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Сотқин — «НУКУС» кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фаришталар маликаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бегоналар бизники деса, бизникилар бегона дейди — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Майсиникулик киши — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 02010. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2698.